

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndc/13/2025
Identifikačné číslo spisu:	6125314100
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6125314100.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: G. P., narodená X. A. XXXX, E., O. XXX/X, zastúpenej CONSU L s.r.o., so sídlom v Bratislave, Gajova 4, proti žalovanému: Punctual s. r. o., so sídlom Miloslavov 1242, IČO: 52 630 099, zastúpenému Senior Consultants - Sebesta s. r. o., so sídlom Bratislava, Zámocká 30, IČO: 47 240 911, o zaplatenie 25.200 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 48C/40/2025, o nesúhlase Okresného súdu Pezinok s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Okresného súdu Pezinok s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica j e n e d ô v o d n ý.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd príslušný na upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) spis pôvodne vedený pod sp. zn. 25Up/705/2025 postúpil Okresnému súdu Pezinok ako príslušnému súdu na prejednanie sporu, z dôvodu podaného návrhu žalobkyne na pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.

2. Okresný súd Pezinok s postúpením nesúhlasil a predložil spis vedený pod sp. zn. 48C/40/2025 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas odôvodnil tým, že z obsahu žaloby, jej príloh a ďalších podaní vyplýva, že spor je obchodnoprávnej povahy. Žalobkyňa uzatvárala nájomnú zmluvu ako podnikateľ (§ 2 ods. 1 a § 2 ods. 2 písm. c) Obchodného zákonníka) a nárok si uplatňuje podľa ustanovení obchodného práva. Podľa názoru konajúceho sudcu ide o prejednanie sporu obchodnoprávnej povahy, na ktorý je vymedzená kauzálna príslušnosť pre obvod Krajského súdu v Bratislave, Mestský súd Bratislava III.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Pezinok príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP, preskúmaním sporu dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Pezinok s

postúpením sporu nie je dôvodný.

4. Podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

10. Podľa § 14 ods. 1 až 3 zákona č. 307/2016 Z.z. odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Márnym uplynutím lehoty na podanie návrhu na pokračovanie v konaní podľa odseku 1 sa konanie zastavuje. O náhrade trov konania rozhodne súd na návrh. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

11. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník, ďalej aj „ObZ“), podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.

12. Podľa § 2 ods. 2 ObZ, podnikateľom podľa tohto zákona je: a) osoba zapísaná v obchodnom registri, b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

13. Podľa § 261 ods. 1 ObZ, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 261 ods. 6 ObZ, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov

záväzkové vzťahy: a) medzi zakladateľmi obchodných spoločností, medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou, ako aj medzi spoločníkmi navzájom, pokiaľ ide o vzťahy týkajúce sa účasti na spoločnosti, ako aj vzťahy zo zmlúv, ktorými sa prevádza podiel spoločníka, medzi štatutárnym orgánom alebo členom štatutárných a dozorných orgánov spoločnosti a obchodnou spoločnosťou, ako aj vzťahy medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou pri zariaďovaní záležitostí spoločnosti a záväzkové vzťahy medzi prokuristom a spoločnosťou pri výkone jeho poverenia, b) medzi zakladateľmi družstva a medzi členom a družstvom, pokiaľ vyplývajú z členského vzťahu v družstve, ako aj zo zmlúv o prevode členských práv a povinností, záväzkové vzťahy medzi členom štatutárneho orgánu a kontrolným orgánom družstva a záväzkové vzťahy medzi prokuristom a družstvom pri výkone jeho poverenia, c) z burzových obchodov a ich sprostredkovania (§ 642) a ďalej z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov, d) zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716), e) z bankovej záruky (§ 313), z cestovného šeku (§ 720) a sľubu odškodnenia (§ 725).

15. Podľa § 262 ods. 1 ObZ strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

16. Obchodné záväzkové vzťahy sú upravené v ustanovení § 261 a v ustanovení § 262 ObZ, ktorý upravuje možnosť zmluvných strán podriaďiť ich vzťah režimu Obchodného zákonníka. Záväzkové vzťahy v ObZ sa rozdeľujú na záväzkové vzťahy, pre ktoré je určujúca povaha subjektov a na záväzkové vzťahy, pre ktoré je určujúci ich predmet. To, či spor možno definovať ako obchodnoprávny, teda závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého spor vznikol. Určujúcou normou je v tomto prípade ustanovenie § 261 ObZ, obsahujúce vymedzenie obchodných záväzkových vzťahov.

17. Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že žalobkyňa si uplatňuje svoj nárok titulom nezaplateného nájomného a úhradu za energiu, ktoré bolo dohodnuté v Zmluve o nájme nebytových priestorov z 15. septembra 2024 (ďalej len „nájomná zmluva“), ktorú žalobkyňa ako prenajímateľka uzatvorila ako fyzická osoba označená daňovým identifikačným číslom (DIČ) so žalovaným ako nájomcom, ktorý je spoločnosťou s ručením obmedzeným. V bode 2.1. nájomnej zmluvy je uvedené, že nájomca bude predmet nájmu užívať za účelom organizovania akcií/catering. V záverečných ustanoveniach nájomnej zmluvy si v bode 7.1. strany dohodli, že ich právne vzťahy neupravené zmluvou sa budú riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka. Inak sa táto zmluva spravuje príslušnými ustanoveniami o zmluvnom type nájomnej zmluvy podľa ustanovení zákona č. 116/1990 Zb., Občianskym zákonníkom a súvisiacimi predpismi.

17.1. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“), prenájom nehnuteľností, bytových a nebytových priestorov je živnosťou, pokiaľ sa popri prenájme poskytujú aj iné ako základné služby spojené s prenájomom. Z uvedeného ustanovenia a samotnej nájomnej zmluvy preto vyplýva, že nájomná zmluva bola uzatvorená žalobkyňou ako nepodnikateľom. K nadobudnutiu obchodnej povahy, by nájomná zmluva musela mať medzi stranami zrejmú súvislosť s podnikateľskou činnosťou obidvoch zmluvných strán. Záväzkový vzťah tak nevznikol medzi dvomi podnikateľmi, ani nespĺňa kritériá ustanovené v § 261 ods. 6 ObZ, čo však nevylučuje, že strany si môžu v zmysle § 262 ObZ písomne dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nepatrí pod vzťahy uvedené v § 261 ObZ, sa spravuje Obchodným zákonníkom.

18. Pre stanovenie súdnej príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, ktorý formuluje žalobca, teda i to, akej súdnej ochrany sa dovoľáva (uznesenie najvyššieho súdu z 11. decembra 2019 sp. zn. 6Ndc/15/2019).

19. Z obsahu predloženého spisu vyplynulo, že žalobkyňa uplatňuje pohľadávku na základe nájomnej zmluvy týkajúcej sa nebytových priestorov, nájom nebytových priestorov upravuje zákon č. 116/1990

Zb. pričom ide o lex specialis vo vzťahu k lex generalis - Občianskemu zákonníku. Z nájomnej zmluvy nevyplýva, že zmluvné strany si aplikovateľnosť Obchodného zákonníka zvolili ako celok, čo vylučuje voľbu Obchodného zákonníka podľa ustanovenia § 262 a dôsledkom je viazanosť kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Aj zo samotného návrhu na vydanie platobného rozkazu - oprava vád (č.l. 23 spisu) vyplýva, že na právny vzťah žalobkyňa zvolila aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka.

20. Vychádzajúc z uvedeného, sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale o spor občianskoprávny, kauzálna príslušnosť Mestského súdu Bratislava III nie je za týchto okolností daná. Nesúhlas Okresného súdu Pezinok, ktorému bola postúpená vec súdom Banská Bystrica na pokračovanie v konaní na príslušnom súde (postupom podľa § 10 ods. 3, resp. 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z.z., v spojení s § 13 a § 15 ods. 1 CSP), preto dôvodný nie je.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.